

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับความฉลาดทางอารมณ์ และเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก โดยจำแนกตามเพศ เกรดเฉลี่ยสะสม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความวิตกกังวล และบรรยากาศในครอบครัว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2551 ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย ด้วยการกำหนดสัดส่วนตามคณะและชั้นปีที่สังกัด จำนวน 181 คน และที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2556 จำนวน 389 คน ตัวแปรอิสระที่ศึกษา ได้แก่ เพศ เกรดเฉลี่ยสะสม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความวิตกกังวล และบรรยากาศในครอบครัว ตัวแปรตามที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ระดับความฉลาดทางอารมณ์จำแนกได้เป็น 3 ระดับ ได้แก่ ต่ำกว่าปกติ ปกติ และสูงกว่าปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข และแบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบวัดความวิตกกังวล และแบบวัดบรรยากาศในครอบครัว สถิติที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบแบบที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นแบบพหุ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับความฉลาดทางอารมณ์ และเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สรุปผลการวิเคราะห์ความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ปีการศึกษา 2551

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษา ปีการศึกษา 2551 จำนวน 6,675 คน โดยนำกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 181 คน มาศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชายมากกว่านักศึกษาหญิง โดยนักศึกษาชาย คิดเป็นร้อยละ 68 และส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.01 – 3.49 คิดเป็นร้อยละ 34.30 โดยระดับความฉลาดทางอารมณ์ในภาพรวมของนักศึกษา ปีการศึกษา 2551 อยู่ในเกณฑ์ปกติ และเมื่อจำแนกตามรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ปกติ มีเพียงส่วนรับผิดชอบ (ด้านดี) อยู่ในเกณฑ์สูงกว่าปกติ และส่วนเห็นใจผู้อื่น (ด้านดี) และส่วนสุขสงบทางใจ (ด้านสุข) ที่อยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าปกติ

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา ปีการศึกษา 2551 โดยภาพรวมและในด้านดีพบว่า เพศ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และบรรยากาศในครอบครัวมีอิทธิพลต่อระดับความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 และในด้านเก่งและด้านสุข พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีอิทธิพลต่อระดับความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ 0.05

ผลการเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา ปีการศึกษา 2551 เมื่อจำแนกตามเพศ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความวิตกกังวล และบรรยากาศในครอบครัว พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 และเมื่อจำแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสม พบว่านักศึกษามีระดับความฉลาดทางอารมณ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05

ตอนที่ 2 สรุปผลการวิเคราะห์ความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ปีการศึกษา 2556

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษา ปีการศึกษา 2556 จำนวน 13,967 คน โดยนำกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 389 คน มาศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชาย มากกว่านักศึกษาหญิง โดยนักศึกษาชาย คิดเป็นร้อยละ 58.9 และส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.01 – 3.49 คิดเป็นร้อยละ 34.70 โดยระดับความฉลาดทางอารมณ์ในภาพรวมของนักศึกษาปีการศึกษา 2556 อยู่ในเกณฑ์ปกติ และเมื่อจำแนกตามรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ปกติ มีเพียงส่วนควบคุมตนเอง (ด้านดี) ที่อยู่ในเกณฑ์สูงกว่าปกติ

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา ปีการศึกษา 2556 พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และบรรยากาศในครอบครัว มีอิทธิพลต่อระดับความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาในด้านดี ด้านเก่ง ด้านสุข และภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญ 0.05

ผลการเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา ปีการศึกษา 2556 เมื่อจำแนกตามเพศและเกรดเฉลี่ยสะสม พบว่านักศึกษามีระดับความฉลาดทางอารมณ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 และเมื่อจำแนกตามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความวิตกกังวล และบรรยากาศในครอบครัว พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก นำมาอภิปรายผลดังนี้

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา ได้แก่ เพศ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และบรรยากาศในครอบครัว

จากผลการวิจัยพบว่า เพศเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับความฉลาดทางอารมณ์นั้นคือ เมื่อพิจารณาความเหมือนและความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิงในภาพรวม โดยเฉลี่ยแล้วเพศหญิงเป็นผู้รู้จักภาวะอารมณ์ของตนเองได้ดีกว่าเพศชาย มีการแสดงความเห็นอกเห็นใจ ช่วยเหลือเกื้อกูล แสดงความมีน้ำใจมากกว่าเพศชาย ในขณะที่เพศชายเป็นผู้ที่มีแนวโน้มที่จะมีความมั่นใจในตนเอง มองโลกในแง่ดี อดทนต่อความเครียดและแรงกดดันต่างๆ ได้หลากหลายมากกว่าเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วีระวัฒน์ ปันนิตามัย และ อูสา สุทธิสาคร (2542) พบว่า เพศหญิงโดยภาพรวมแล้วมีความสามารถด้านความเอื้ออาทร วุฒิภาวะทางอารมณ์ และการควบคุมด้านอารมณ์ของตนเองสูงกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญ 0.05

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับความฉลาดทางอารมณ์ นั่นคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นแรงผลักดันภายใต้ความคิดและความรู้สึก ไม่ให้เกิดความว่าวุ่นกับสิ่งที่มีผลต่อ

เป้าหมาย เป็นการสร้างความสมดุลระหว่างแรงกระตุ้นทางอารมณ์กับการควบคุมอารมณ์ตนเอง สามารถควบคุมความปลื้มปิติของตนได้ ซึ่งนักศึกษาที่มีความโกรธหรือเก็บกดอารมณ์จะไม่สามารถที่จะเรียนรู้หรือปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนนักศึกษาที่มีพลังใจ ความกระตือรือร้น มองโลกในแง่ดี และยืนยันความจริงของความพ่ายแพ้ได้จะประสบความสำเร็จอย่างยอดเยี่ยมและจะทำให้เกิดเขาวนอารมณ์ที่ดีด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วนิดา สำแดงเดช (2552) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน ได้แก่ บุคลิกภาพแบบเก็บและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

บรรยากาศในครอบครัวซึ่งแบ่งออกเป็น 3 แบบ คือบรรยากาศในครอบครัวที่ดี บรรยากาศในครอบครัวที่อยู่ในระดับปานกลาง และบรรยากาศในครอบครัวที่ไม่ดี มีผลต่อระดับความฉลาดทางอารมณ์ นั่นคือ เมื่อบรรยากาศในครอบครัวดีก็จะก่อให้เกิดรากฐานทางสุขภาพจิตที่ดี โดยพ่อและแม่จะมีความรักใคร่ปรองดองซึ่งกันและกัน รวมทั้งให้หลักประกันอันมั่นคงแก่ครอบครัว ทั้งในด้านการเงิน สังคม รวมถึงการประกอบอาชีพที่มีหลักฐานจึงเป็นตัวอย่างที่ดีแก่บุตร บรรยากาศในครอบครัวที่ดีก็จะส่งผลต่อพัฒนาการในด้านการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วีระวัฒน์ ปันนิตามัย และ อุสา สุทธิสาคร (2542) พบว่านักศึกษาที่เติบโตท่ามกลางครอบครัวที่อบอุ่น เมื่อมีปัญหาจะปรึกษาพ่อแม่ พี่น้อง และครูอาจารย์ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ 0.05 กับความฉลาดทางอารมณ์ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุบลรัตน์ ชวีวงศ์ (2542) พบว่า นักศึกษาที่มีสัมพันธภาพภายในครอบครัวดีจะแสดงพฤติกรรมที่เป็นปัญหาลดลง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1.1 ผู้ที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรม การให้คำปรึกษา คำแนะนำ เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์กับนักศึกษา
 - 1.2 ผู้ที่เกี่ยวข้องควรมีการวางแผนพัฒนาจัดการเรียนการสอนหรือกิจกรรมต่างๆ ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับนักศึกษา
2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 ควรศึกษาพฤติกรรมในด้านอื่นๆ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เช่น IQ, SQ, AQ ฯลฯ
 - 2.2 ควรศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ในประชากรกลุ่มอื่นๆ
 - 2.3 ควรศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่อาจส่งผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม